

NAIXEMENTS AL PALLARS JUSSÀ

PROGRAMA DEL VOLTOR NEGRE

Un voltor negre sobre la neu a la serra de Boumort, el febrer passat.

El retorn del voltor negre

La més gran de les rapinyaires europees torna a criar a Catalunya un segle després de donar-se per extingida ≡ Els exemplars del programa de reintroducció vénen d'Extremadura i Madrid

ANTONIO MADRIDEJOS
BARCELONA

El voltor negre, l'au rapinyaire més gran d'Europa, una imponent caronyera d'uns 10 quilos de pes i una envergadura de 250 centímetres, torna a solcar el cel de Catalunya. El programa de reintroducció posat en marxa per la Generalitat el 2007, amb l'alliberament dels primers exemplars a les serres de Boumort i Alinyà, entre les comarques del Pallars Jussà i l'Alt Urgell, ha aconseguit una fita aquesta primavera: tres parelles han criat -les postes són d'un únic ou- i els seus polls semblen prosperar sense problemes, explica ufanós el coordinador del programa a Boumort, Marc Gálvez, biòleg de l'associació Trencà. Els últims voltors negres autòctons van viure a finals del segle XIX.

Els voltors alliberats des del 2007, una trentena en total, són exemplars procedents d'Extremadura i Madrid que o bé van ser recuperats ferits o bé van néixer en programes de cria en captivitat. «Els que vénen els tenim durant un any en una gàbia d'aclimatació perquè s'acostumin al clima i el paisatge», explica Gálvez. Com era previsible, algunes de les aus van morir o se'n van anar a altres indrets, però unes 15 s'han mantingut fidels a la zona i ja estan consolidades quatre parelles.

Jordi Ruiz Olmo, cap del Servei de Biodiversitat del Departament d'Agricultura i Medi Natural de la Generalitat, es mostra satisfet i recorda que un dels objectius del programa és crear una població estable a tot el Pirineu que permeti la comunicació entre els po-

PÒQUER DE VOLTORS

Voltor negre
(*Aegypius monachus*)
Sedentari. 15 exemplars
(4 parelles consolidades) ▶

Font: Departament d'Agricultura de la Generalitat

Voltor comú
(*Gyps fulvus*)
Sedentari.
1.200 parelles ▼

Trencalòs
(*Gypaetus barbatus*)
Sedentari.
37 parelles ▶

Aufrany
(*Neophron percnopterus*)
Estival.
66 parelles
reproductores ▶

ALEX R. FISCHER

tents nuclis del sud d'Espanya, sobretot d'Extremadura, i els que s'estan formant a França (Cévennes i els Alps).

Gala, la femella pionera

El 2010 es va produir a Boumort la primera posta exitosa, una femella que va ser batejada com a Gala, però el 2011 semblava que tot se n'anava en orri quan cap dels quatre ous detectats va aconseguir prosperar: dos no van arribar ni a ecllosionar, un poll va morir d'inanició i l'últim va ser previsiblement víctima de la depredació d'una àguila daurada. Es va estendre el pànic. No obstant, tot ha canviat aquest any amb l'eclosió l'abril dels tres polls. «Encara no els hem posat nom perquè dóna mala sort fer-ho abans de marcar-los», diu fent broma el coordinador del programa. Els tècnics controlen els nius amb telescopis, però no s'hi acosten per no pertorbar la cria. Co-

PROBLEMES RAMADERS

La Generalitat insisteix que l'espècie és menys desinhibida i gregària que el voltor comú. «No és gens conflictiva», diu

mençaran a volar a l'agost.

Els voltors de Boumort i Alinyà efectuen llargs vols de reconeixement, especialment els exemplars més joves, però a les dues serres hi ha menjar de sobres gràcies als animals morts per causes naturals o per la caça (cérvols i cabirols). Hi ha fins i tot una menjadora de reforç. En aquest sentit, Ruiz Olmo insisteix que el voltor negre no ocasionarà els problemes del voltor comú, les poblacions del qual s'han disparat i tenen tendència a crear colònies denses i desinhibides. «No són con-

flictius. No ataquen mai ramats o animals febles. A més, els agrada menjar coses més petites».

Malgrat l'èxit reproductor, el programa d'alliberament d'exemplars prossegueix almenys tres anys més fins que s'aconsegueixi consolidar una població amb bona variabilitat genètica. «Farien falta almenys 70 voltors per garantir la supervivència», diu Gálvez. Antoni Margalida, expert en trencalòs i aufranys, considera que Catalunya té territori de sobres per acollir les quatre espècies de voltors europeus «si es gestionen bé», i destaca que fins i tot s'han detectat nius molt pròxims d'espècies diferents. Ruiz Olmo conclou que el programa el va posar en marxa i el coordina el Departament d'Agricultura, però que ara no seria possible sense el patrocini privat d'Unim-BBVA. A més a més, la finca d'Alinyà és propietat de Catalunya Caixa. ≡

PREMI D'EL PERIÓDICO

La carrera pel Català de l'Any segueix ara amb set candidats

EL PERIÓDICO
BARCELONA

Només set dels 10 candidats a ser coronats Català de l'Any 2011 segueixen després que ahir, amb un nou recompte de vots, quedés descartat el Mag Lari. L'il·lusionista barceloní, que ha redescobert la manera de fer màgia, era dels aspirants que hi havia en lluita el que menys suports comptabilitzava entre els lectors d'EL PERIÓDICO DE CATALUNYA i de l'audiència d'*Els matins*, de TV-3. A poc a poc es va aïllant la gran incògnita, però encara queda molt de camí per recórrer, i molta emoció per viure, abans de conèixer el nom de la personalitat que el dia 22 vinent recollirà l'estatueta que l'acredita com a nou Català de l'Any.

L'altíssim nivell de participació, amb milers i milers de vots registrats, demostra que els catalans han fet seu el premi i que es troba ja entre els grans que s'atorguen a Catalunya. La llista de personalitats que l'han rebut en les 11 edicions

anteriors no fa sinó sumar atractiu al premi. Entre els guardonats es troben,

entre altres, l'encara entrenador del Barça, Josep Guardiola; el cooperant Vicente Ferrer; l'investigador del càncer Josep Massagué; el cantautor Joan Manuel Serrat i el xef Ferran Adrià. El ja excap de colla dels Castellers de Vilafranca David Miret tanca de moment la llista de llorejats.

El dia 22 s'hi sumarà un nou nom, que completa la primera dotzena de personatges premiats. ¿Qui serà? La resposta només la tenen els lectors que, amb els seus vots, ho decidiran, però està entre els set que segueixen en competició: el periodista Joaquim Maria Puyal; el cardiòleg Josep Brugada; el cirurgià Eduard Gratacós; la pilot de trial Laia Sanz; l'escriptor i guionista Albert Espinosa, l'aventurer Albert Bosch i la presidenta d'Òmnium, Muriel Casals.

TRES MANERES DE VOTAR // Els lectors tenen la possibilitat de votar a través del telèfon (905.44.60.40), de la web www.cataladelany.cat i de Twitter. En aquest últim cas, cal enviar el hashtag #cataladelany, el cognom del candidat que es vota i una breu explicació de per què se'l prefereix. No estan permesos els retuits i només comptabilitzaran un únic tuit per usuari. La setmana que ve, dimecres i divendres, coneixerem dos nous eliminats. ≡